

ایران باستان

نگاهی به دانشمندان و اندیشمندان بزرگ ایران باستان

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی

انتشار: ۵ خرداد ۱۳۹۲ / ۴۰ دقیقه مطالعه

چکیده مقاله

این نوشتار در مورد تعدادی از دانشمندان و اندیشمندان شناخته شده و همینطور کمتر شناخته شد ایران است در نوشتارهای بعدی به صورت مفصل به هر کدام می پردازیم آرتا دخت آرتا دخت در اداره دارایی ها هیچ خطایی نکرد و اقتصاد پارتیان را سامان بخشید (سخن دیاکونوف درباره آرتادخت) نمی توان از دوره اشکانیان گفت و نامی از بانو آرتادخت نبرد. رایشمند (ریاضی دان) و اقتصاد دان دوره اشکانی که جایگاه وزیر دارایی و خزانه داری را داشت. گفته می شود وی با کارهای ارزشمندش، ایران را سامان بخشید و توانگری خود را نش

این نوشتار در مورد تعدادی از دانشمندان و اندیشمندان شناخته شده و همینطور کمتر شناخته شد ایران است در نوشتار های بعدی به صورت مفصل به هر کدام می پردازیم

آرتا دخت

آرتا دُخت

آرتا دخت در اداره دارایی ها هیچ خطایی نکرد و اقتصاد پارتیان را سامان بخشید (سخن دیاکونوف درباره آرتادخت) نمی توان از دوره اشکانیان گفت و نامی از بانو آرتادخت نبرد. رایشمند (ریاضی دان) و اقتصاد دان دوره اشکانی که جایگاه وزیر دارایی و خزانه داری را داشت.

گفته می شود وی با کارهای ارزشمندش، ایران را سامان بخشید و توانگری خود را نشان داد. وی همچنین دارایی های کشور را گردآوری نمود که نشان از آگاهی وی به دانش شمارش (علم حساب) است. با گفتار امروزی می توان گفت وی از دانش آمار هم آگاهی داشته است.

آذرباد مهراسپندان

آنچه که گذشت فراموش کن، و آنچه نیامده است تیمار و رنج مبر... و هیچ فراز نیست که پیش از آن شیب نباشد، و هیچ شیب نیست که فراز نه از پس آن! (آذرباد مهراسپندان)

آذرباد مهراسپندان یا «آتروپات مانسپندان» یکی از خردمندان بزرگ دوره ساسانی که سال های سال جایگاه موبد موبدان را داشته است. از وی چند ماتیگان (رساله) به جای مانده است. وی در نوشتار هایش درباره نیک اندیشی و دوری از گناه اندرز هایی دارد و همچنین درباره کارهای ویژه روز های ماه پیشنهاد هایی دارد که می توان با گفتار امروزی آن ها را بهداشت و روانشناسی نامید.

برزویه پزشک

برزویه پزشک

دانش پزشکی نزد همه ی خردمندان و در همه ی دین ها ستوده است و در نسک ها (کتاب ها) آورده اند که بهترین پزشکان آن است که درمان بیماران را برای اندوختن رستاخیز (آخرت) نگاه دارد. (برزویه پزشک)

از بزرگ ترین پزشکان ایران در دوره زرین روزگار(عصر) ساسانی که جایگاه پیشوای پزشکان را در آن دوران داشته است.

برزویه در کنار پزشکی کار های ارزنده ای مانند برگردان (ترجمه) انجام داده است. «کلیله و دمنه» از برجسته ترین

برگردان هایش است که نشانگر دانش بالای وی و آگاهی او از دیگر زبان ها می باشد.

برای اطلاعات بیشتر اینجا کلیک کنید

خوارزمی

خوارزمی

دانشورِ خوب تنها برای رسیدن به راستی تلاش می کند و هنگامی که به راستی دست یافت به آرزوی خود رسیده است. (خوارزمی)

هرچند آگاهی درستی از زندگانی خوارزمی در دست نیست ولی یادگار های (آثار) او، جایگاه والایش را آشکار می سازد. رایشمند (ریاضی دان) و ستاره شناس بزرگ ایرانی که با نام پدر دانش «جبر» شناخته می شود. کاردانی خوارزمی، فرمانروایی آن دوران را هم وادار کرد که از وی بهره ببرد. نام «الگوریتم» در دانش رایانه ای - که دگرگون یافته نام خوارزمی است - از او به یادگار مانده است.

بزرگمهر بختگان

...

پادشاهان مردم دوست، برگزیدگان پروردگارند. (بزرگمهر بختگان)

اندیشمند و خردمند بزرگ ایرانی که وزیر بزرگ خسرو انوشیروان هم بوده است. از سخنان وی می توان به خردمندی و دانشمندی او پی برد. داستان های دلکشی از بزرگمهر گفته می شود که نشانگر هوش بالا و کاردانی او می باشد. بسیاری از پژوهشگران بسامان بودن دوره انوشیروان را از چاره اندیشی ها و خردمندی های بزرگمهر می دانند. از وی نوشتار هایی هم به جا مانده است. «پندنامه» یکی از یادگارهای بزرگمهر می باشد.

برای اطلاعات بیشتر اینجا کلیک کنید

دکتر حسابی

چهار اصل پیشرفت: مردانگی، عدالت، شرم و عشق. (حسابی)

همه از جایگاه والای دانشی استاد حسابی آگاه هستیم ولی در کنار دانستن از این جایگاه، بد نیست از کارهای ارزشمند فرهنگی و کارگزاری (اجرایی) او هم بدانیم. استاد حسابی در هر جایگاهی - از وزیر گرفته تا پژوهشگر - کارهای ارزشمندی برای پیشرفت ایران و نگاه داشت فرهنگ ایرانی انجام داده است. حسابی دانش آموخته رده بالای رشته «فیزیک» از دانشگاه سوربن فرانسه بود و او را پدر دانش «فیزیک» ایران می دانند. توان دانش اندروزی حسابی ستودنی بود زیرا او در رشته های سخنگان (ادبیات)، زیست شناسی، مهندسی راه و ساختمان، رایشگری (ریاضی)، ستاره شناسی و مهندسی برق کارشناس بود.

برای اطلاعات بیشتر اینجا کلیک کنید

زردتشت

خوشبخت کسی است که خوشبختی دیگران را فراهم سازد. (زرتشت)

خردمند و اندیشمند بزرگ ایرانی که در جای جای فرهنگ ایران زمین، آموزه های وی دیده می شود. سروده های زرتشت، سراسر از نیکی و زیبایی می گویند و بسیاری از اندیشمندان، در درازای زندگانی آدمی به اندیشه های وی پرداخته اند. شوربختانه کهن نگاران(مورخان) درباره زمان زندگی زرتشت دیدگاه یکسانی ندارند. دیده ها و شنیده ها اینچنین وا می دارند که زرتشت پیامبری از سوی خداوند یکتا بوده است..

برای اطلاعات بیشتر اینجا کلیک کنید

برگرفته شده از پردیس اهورا

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «نگاهی به دانشمندان و اندیشمندان بزرگ ایران باستان»، پارسیان دژ، ۱۳۹۲.

خواندن مقاله و پیوست‌های آن در وبسایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<http://parsiandej.ir/articles/1271/pdf/نگاهی-به-اندیشمندان-بزرگ-ایران.pdf>

آخرین ویرایش مقاله: ۱۲ مرداد ۱۴۰۵